

Riigikogu rahanduskomisjon
rahanduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 07.05.2026 nr RIIGIKOGU/26-
0412/-3T
Meie 25.05.2026 nr 1.1-11/1595-4

**Seisukoha esitamine alkoholi-,
tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi
seaduse muutmise seaduse eelnõu
868 SE kohta**

Austatud rahanduskomisjoni esimees

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 7. mai 2026. a istungi otsusele edastame Vabariigi Valitsuse arvamuse mitte toetada Riigikogu Isamaa fraktsiooni algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu 868 SE, mille eesmärk on kolmeks kuuks ehk juuli lõpuni langetada diislikütuse aktsiis 330 eurole 1000 liitri kohta.

Aktsiisi langetamisel oleks riigieelarvele väga suur negatiivne mõju. Praeguses julgeolekuolukorras vajavad täiendavat rahastust nii riigikaitse kui ka sotsiaaltoetused ning ilma reaalse kättemaksu ei ole vastutustundlik tulusid vähendada. Laiapõhjaline aktsiisilangetus toetab võrdselt kõiki tarbijaid, sealhulgas neid, kes abi ei vaja. Riigi piiratud ressursse on mõistlikum kasutada sihitud meetmeteks, et aidata just kõige haavatavamaid leibkondi ja sektoreid.

Ei tohi unustada ka, et tegemist on kunstlikult tekitatud olukorraga, kus kütuse hinnatõus on põhjustatud eelkõige pakkumise vähenemisest. Hinnalangetusele suunatud riigipoolsed meetmed seda probleemi ei lahendaks; vastupidi, need suurendaksid nõudlust, mis omakorda annaks hoogu hinnakasvule.

Eelnõu menetlemise aega arvestades on varaseim võimalik rakendamise aeg 1. juuni. Seega kehtiks vähendatud aktsiisimäär kaks kuud. Juhime tähelepanu, et kerge kütteõli aktsiisimäär peaks olema ühesugune diislikütusega. Seda ei ole eelnõus käsitletud.

Rahandusministeeriumi arvutused näitavad diislikütuse aktsiisilangetuse kogumõjuks 24,5 mln eurot.

Tabel: diislikütuse aktsiisilangetuse mõju (1.06 kuni 31.07, mln €)

AKTSIIS	KM	KOKKU
23,5	0,9	24,4

Eelnõu seletuskirjas viidatakse, et „eelnõu ei põhjusta riigieelarve defitsiidi suurenemist, kuna juba tõusnud kütusehindade tõttu laekub riigieelarvesse kavandatust rohkem käibemaksu. Isamaa peab siiski riigieelarve defitsiidi vähendamiseks vajalikuks teha negatiivne riigieelarve, et valitsemiskulude kärbe võimalikult kiiresti ellu viia.“

Kevadprognoosi raames koostas Rahandusministeerium riskistsenaariumi, kus arvestati kõrgema nafta hinnaga. Käibemaksu laekumine riskistsenaariumi korral vähenes võrreldes baasstsenaariumiga 2026. aastal 14 miljoni euro võrra. Isegi, kui kallinenud kütustelt laekub käibemaksu rohkem, siis see tuleb teiste toodete ja teenuste väiksema tarbimise arvelt, mistõttu on koondmõju eelarvele negatiivne.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Lauri Lelumees 5885 1404
Lauri.Lelumees@fin.ee